

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ

150 εκατ. €

θα διατεθούν το επόμενο διάστημα για την ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Επενδυτική δύναμη πυρός 12,8 δισ.

Επί τάπητος το πλέγμα προγραμμάτων που είναι διαθέσιμο για τις επιχειρήσεις μέχρι το τέλος του 2026

Στα σχεδόν 12,8 δισ. ευρώ θα ανέλθει το συνολικό ποσό που θα είναι διαθέσιμο έως το τέλος του έτους, το οποίο μπορεί να χορηγηθεί ως ενίσχυση στις επιχειρήσεις για την υλοποίηση επενδύσεων και την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας.

Τοι Σταμάτι Ζησίμου
szsimos@naftemporiki.gr

ΜΕ ΕΠΙΔΟΧΗ στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων της χώρας, αυτή την περίοδο ή ο το αμέσως επόμενο διάστημα, βάσει των σχεδιασμών του οικονομικού επιτελείου, υπάρχει και θα υπάρξει ένα ευρύ πλέγμα προγραμμάτων και χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να κάνουν τη «διαφορά» και να καλύψουν ένα μεγάλο μέρος του επενδυτικού κενού που δημιουργήθηκε στη διάρκεια της κρίσης.

Ο σχεδιασμός αυτός βασίζεται στη μετά Ταμείο Ανάκαμψης εποχή, καθώς ούτως ή άλλως να μην υπάρξει καμία χρονική περίοδος με χρηματοδοτικό κενό. Στο πλαίσιο αυτό, επεκτείνονται τα χρηματοδοτικά εργαλεία από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, επιταχύνονται οι προκηρύξεις των καθεστώτων του αναπτυξιακού νόμου, ενεργοποιήθηκε το EpiFund II αλλά και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού. Βασικό μοχλό χρηματοδότησης αποτελούν τα funds ως Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας επενδύσεων (LAIPI).

Τα προγράμματα και τα χρηματοδοτικά εργαλεία, που έχουν ή θα έχουν έως το τέλος του έτους οι επιχειρήσεις, παρέχουν επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, φορολογικές απαλλαγές και δάνεια με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής.

Ο αναπτυξιακός νόμος

Στα σημαντικότερα χρηματοδοτικά προγράμματα περιλαμβάνεται ο αναπτυξιακός νόμος, με μια σειρά από προ-

κηρύξεων, ενισχύει επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της ελληνικής οικονομίας.

Αυτή τη στιγμή, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου είναι ενεργά (δίδονται αιτήσεις έως τις 30 Σεπτεμβρίου) δύο καθεστώτα, συνολικού προϋπολογισμού 300 εκατ. ευρώ.

● «Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόνων - Αλιεία - Υδατοκαλλέργειες», με προϋπολογισμό 150 εκατ. ευρώ.

● «Καθεστώς Ενίσχυσης Επενδυτικών Σχεδίων Διπλής Χρήσης σε Στρατηγικούς Τομείς Άμυνας και Κατασκευές Οχημάτων και Αεροσκαφών», με προϋπολογισμό 150 εκατ. ευρώ.

Στο επόμενο διάστημα, αναμένεται η προκήρυξη καθεστώτος για την ενσωμάτωση Τεχνητής Νοημοσύνης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προϋπολογισμού 150 εκατ. ευρώ, καθώς και το καθεστώς «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Χειροτεχνία», με

προϋπολογισμό 20 εκατ. ευρώ.

Πρόκειται για έναν συνολικό προϋπολογισμό 470 εκατ. ευρώ έως το τέλος του μήνα, που εκτιμάται ότι θα κινητοποιήσει επενδυτικά σχέδια ύψους άνω του 1 δισ. ευρώ.

Οι νέες δράσεις του ΕΣΠΑ

Με βάση τον προγραμματισμό του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

■ **Επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, φορολογικές απαλλαγές και δάνεια με ευνοϊκούς όρους θα έχει στη διάθεσή του το επιχειρείν.**

νομίας και Οικονομικών, έως το τέλος του έτους θα προκηρυχθούν και 9 νέα προγράμματα, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027, συνολικού προ-

ϋπολογισμού 570 εκατ. ευρώ.

Μεταξύ αυτών, «εξαρκούν» δύο δράσεις, προϋπολογισμού 200 εκατ. ευρώ, οι οποίες εστιάζουν στις επενδύσεις του εφοπλιστικού τομέα και της εξειδίκευσης των εργαζόμενων σε αυτές.

Πρόκειται για το πρόγραμμα «Ενίσχυση Μικρών και Μεγάλων Επιχειρήσεων σε τομείς Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και Άμυνας και Ασφάλειας (Defence)», με προϋπολογισμό 120 εκατ. ευρώ, και τη δράση «Ενίσχυση ΜμΕ σε τομείς Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και Άμυνας και Ασφάλειας (Defence)», με προϋπολογισμό 80 εκατ. ευρώ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά προβλέπεται στο ΕΠΠΑ και η χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αφορά όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι διαφορές των δύο δράσεων αφορούν το μέγεθος των δικαιούχων επιχειρήσεων, τον προϋπολογισμό, το ύψος των επιλέξιμων επενδυτικών σχεδίων

και το ποσοστό ως επιδότησης. Όπως αναφέρεται στις προδημοσιεύσεις τους, οι δύο δράσεις στοχεύουν στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τεχνολογίες κρίσιμης σημασίας της πλατφόρμας Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (Strategic Technologies for Europe Platform, STEP) και σε τεχνολογίες Άμυνας (Defence).

Το Ταμείο Εκσυγχρονισμού

Με προϋπολογισμό 1,6 δισ. ευρώ, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού στοχεύει στην εξοικονόμηση ενέργειας από τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις.

Η ροή των κονδυλίων θα γίνεται σταδιακά από την Κομισιόν, με την πρώτη δόση να ανέρχεται στα 233 εκατ. ευρώ για την προκήρυξη του πρώτου κύκλου ενισχύσεων.

Σε περίπτωση που οι αιτήσεις υπερκαλύψουν τα 200 εκατ. ευρώ, τότε θα δορολογηθεί η ενεργοποίηση ενός δεύτερου κύκλου χρηματοδοτήσεων, μέσω του Ταμείου.

Ο νέος κύκλος θα αμειβώνεται και πάλι σε ενεργοβόρες επιχειρήσεις, διευκρινώντας έτσι τις δυνατότητες χρηματοδότησης έργων ενεργειακής αναβάθμισης σε παραγωγικές επιχειρήσεις.

Στις επιλέξιμες παρεμβάσεις περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αντικατάσταση παλαιών κινητήριων με νέας γενιάς ενεργειακά αποδοτικό εξοπλισμό, η αναβάθμιση συστημάτων πεπιεσμένου αέρα, καθώς και ο εκσυγχρονισμός συστημάτων ψύξης.

Παράλληλα, θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν επενδύσεις για την εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων φωτισμού, αλλά και εξοπλισμού αξιοποίησης απορριπτόμενης θερμότητας, ώστε η ενέργεια που σήμερα χάνεται κατά την παραγωγική διαδικασία να επαναχρησιμοποιείται.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα >

9

νέα πρόγραμμα από το ΕΣΠΑ θα προκηρυχθούν έως το τέλος του 2026.

Ευρύ πλέγμα εργαλείων για την ενίσχυση σχεδίων, που μπορούν να κάνουν τη «διαφορά» στη συρρίκνωση του επενδυτικού κενού, προωθεί το οικονομικό επιτελείο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Οι άμεσες και οι επικείμενες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις

> Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

Το Ταμείο της ΕΑΤ

Χρυσή αιχμή του δόρατος της χρηματοδότησης βρίσκεται ήδη και θα βρεθεί πιο κομμάτια, τους επόμενους μήνες, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Συγκεκριμένα, με την «αδελφονομία» 1,5 δισ. ευρώ που έλαβε από το δανειακό σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης, θα προσχωρήσει στη δημιουργία δύο νέων χρηματοδοτικών εργαλείων, που συνολικά θα μοιράσουν 5 δισ. ευρώ δανείων, χρηματοδοτώντας δεκάδες χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τις πρώτες ανακοινώσεις, θα δημιουργηθούν το Ταμείο Δανείων που θα χορηγεί δάνεια ύψους 2,2 δισ. ευρώ και το Ταμείο Εγγυηδοσίας ύψους 2,8 δισ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι τα κεφάλαια αυτά θα προέλθουν και από τα συρρικνωμένα εμπορικά και συνεταιριστικών τραπεζών που θα συμμαχούν οι δύο χρηματοδοτικά εργαλεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι όροι δανειοδοτήσεως θα είναι ιδιαίτερα ευνοϊκοί και το επιτόκιο χαμηλό, καθώς τα προερχόμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης κεφάλαια θα τοκίζονται με 0,35%.

Τα δύο χρηματοδοτικά εργαλεία θα ενεργοποιηθούν έως το τέλος του έτους.

Πέραν των αναμενόμενων, αυτή την περίοδο η ΕΑΤ έχει ήδη προς διάθεση σχεδόν 2 δισ. ευρώ σε δάνεια κεφαλαίου κίνησης και επενδυτικού σκοπού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, που μεταρρυθμίζουν μερικώς άνωτα κεφάλαια, καθώς και επιδόσεις επιτοκίου και εγγύησης. Το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό εργαλείο είναι το ΤΕΠΠ III, το οποίο, με προϋπολογισμό 3,4 δισ. ευρώ και δύο υποταγμένα, έχει χρηματοδοτήσει πολλές χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο, το Ταμείο Δανείων ΤΕΠΠ III, που έμεινε από αλλοιολόγους αυξήσεις του προϋπολογισμού του έφθασε στο 1,3 δισ. ευρώ, αυτά των περιόδων δεν είναι ενεργό, λόγω της ταχείας εξάντλησης των διαθεσίμων πόρων. Αιτήσεις συνεχίζουν να δέχεται το Ταμείο Εγγυηδοσίας, για το οποίο, από τον αρχικό προϋπολογισμό των 2,34 δισ. ευρώ, απομένει περίπου 1 δισ. ευρώ.

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΑΤ είναι τα εξής:

- Ταμείο Εγγυηδοσίας ΤΕΠΠ III: 1 δισ. ευρώ (από αρχικό προϋπολογισμό 2,34 δισ.).
- Ταμείο Αγροτικής Επιχειρημα-

τικότητας, με χαρτοφυλάκιο 365 εκατ. ευρώ.

- Ταμείο Μικροπιστώσεων, με χαρτοφυλάκιο 83 εκατ. ευρώ.

- Ταμείο Μικροδανείων Ανάκαμψης από Φυσικές Καταστροφές για τη Θεσσαλία, με χαρτοφυλάκιο 12 εκατ. ευρώ.

- Ταμείο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, με χαρτοφυλάκιο 187 εκατ. ευρώ.

- Ταμείο Εγγυηδοσίας ΕΥΠ-ΤΜΕΔΕ, με χαρτοφυλάκιο 95 εκατ. ευρώ.

- Ταμείο Εγγυηδοσίας Καινοτομίας, με χαρτοφυλάκιο 155 εκατ. ευρώ.

1 Ταμείο Εγγυηδοσίας ΤΕΠΠ III: Η συνολική μόχλευση που θα δημιουργήσει το Ταμείο Εγγυηδοσίας ΤΕΠΠ III ανέρχεται σε 2,35 δισ. ευρώ, με το ύψος των δανείων και κομμάτινται από 10.000 έως 10 εκατ. ευρώ. Το Ταμείο Εγγυηδοσίας ΤΕΠΠ III διακρίνεται σε δύο υποταγμένα και απευθύνεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Αναλυτικά:

- α) Το Υποταμείο «Γενική Επιχειρηματικότητα» αφορά το σύνολο των ΜΜΕ, με το ύψος της εγγύησης να ανέρχεται στο 70%.

- β) Το Υποταμείο «Επιχειρημα-

■ Στόχος της κυβέρνησης είναι να μην υπάρξει καμία χρονική περίοδος με χρηματοδοτικό κενό μετά το Ταμείο Ανάκαμψης.

κόπηση. Νεοσύστατων Επιχειρήσεων» αφορά πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις με έως πέντε χρόνια λειτουργίας, όπου το ποσοστό εγγύησης ανέρχεται στο 80% του δανείου.

Πέραν της εγγύησης, το Ταμείο Εγγυηδοσίας ΤΕΠΠ III επιδοτεί τη φήμη του επιτοκίου του δανείου. Η επιδότηση αφορά τα δύο πρώτα έτη του δανείου (από την πρώτη εκταμίευση) και θα μειώνεται το επιτόκιο του δανείου κατά 2% (ή αλλιώς κατά 200 μονάδες βάσης) για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Νοτίου Αιγαίου και κατά 3% (ή αλλιώς κατά 300 μονάδες βάσης) για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας. Με τον τρόπο αυτόν,

μειώνεται σημαντικά το συνολικό κόστος δανεισμού για την επιχείρηση.

2 Ταμείο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης: Στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις των περιοχών Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και των νησιών με πληθυσμό έως 3.100 κατοίκους, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα παρέχει κεφάλαια συνολικού ύψους 187 εκατ. ευρώ, μέσω δύο στοχευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων. Πρόκειται για τα χρηματοδοτικά εργαλεία «Ταμείο Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» και «Ταμείο Εγγυηδοσίας Επενδυτικών Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης». Αμφότερα συμβάλλουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, καθώς και στην ομαλή και δίκαιη μετάβαση στη μεταλειτουργική εποχή των ψηφιακών και νεοσύστατων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, οι οποίες άμυνας Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οικαλίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου και στα νησιά των Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης, με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων.

Α. Ταμείο Δανείων: Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δανείων είναι 50 εκατ. ευρώ και χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027 (Πυλώνας 1 του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης). Συμπεριλαμβανομένης της μόχλευσης τραπεζικών

κεφαλαίων, διαμορφώνεται συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων ύψους περίπου 87 εκατ. ευρώ. Το ύψος του δανείου μπορεί να κυμαίνεται από 5.000 έως 500.000 ευρώ, ενώ η διάρκεια αποπληρωμής κυμαίνεται από ένα έως δέκα έτη, συμπεριλαμβανομένης των δόσεων χάριτος έως 12 μήνες. Το Ταμείο καταβάλλει για κάθε δάνειο το 50% του κεφαλαίου άτοκα, ενώ το υπόλοιπο 50% χορηγείται μέσω του πιστωτικού ιδρύματος με υπεύθυνη των σχετικών επιτοκίων, σύμφωνα με την πιστοδοτική του πολιτική και τα προσφερόμενα επιτόκια στο πλαίσιο του Ταμείου. Επιπρόσθετα, το Ταμείο μπορεί να επιδοτεί τμήμα του επιτοκίου που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα στα κεφάλαιά του (3%) για τα τρία

πρώτα έτη του δανείου (από την πρώτη εκταμίευση).

Β. Ταμείο Εγγυηδοσίας: Το Ταμείο Εγγυηδοσίας αποσκοπεί στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, παρέχοντας επενδυτικά δάνεια με ευνοϊκούς όρους, μέσω της μακροχρόνιας εγγύησης. Τα χορηγούμενα δάνεια μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τα προγράμματα επιχορήγησης που προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027», ή και αιτούνται, για την υποστήριξη κάθε επιχειρηματικής και επενδυτικής δράσης υφιστάμενης στις συγκεκριμένες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχει δάνεια επενδυτικού σκοπού προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις με εγγύηση 80% και με επιδότηση

7,0 δισ.

από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

2,9 δισ.

από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων

1,6 δισ.

από το Ταμείο Εκσυγχρονισμού

0,6 δισ.

από το ΕΣΠΑ 2021-2027

365 εκατ. € το χαρτοφυλάκιο του Ταμείου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας

0,5 δισ.
από το EquiFund II

0,3 δισ.
από τον Αναπτυξιακό Νόμο

επιτοκίου ύψους 3% για τα δύο πρώτα έτη της χρηματοδότησης, ενώ επιμεινόμενα δίνονται η δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί η επιχείρηση, να επιχορηγηθεί η προμήθεια εγγύησης. Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Εγγυοδοσίας ανέρχεται σε 20 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο δημιουργεί μέσω έκδοσης κεφαλαίων, συνολικό χαρτοφυλάκιο ύψους 100 εκατ. ευρώ. Τα ανώτατα ποσά δανείων ορίζονται ως εξής:

- 16,5 εκατ. ευρώ για καθεστώς ενισχύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 3 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2011.

- 1,4 εκατ. ευρώ για καθεστώς ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 18 του Καν. (Η.Ε.) 651/2011 (καθεστώς de minimis). Επισημαίνεται ότι οι καινού-

ια ύψος δανείου ανέρχεται στις 10.000 ευρώ.

3 Ταμείο Εγγυοδοσίας Καινοτομίας: Στα 155 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα ανέλθει η συνολική χρηματοδότηση από το Ταμείο Εγγυοδοσίας Καινοτομίας της ΕΑΤ. Το ύψος των δανείων που χορηγούνται καλύπτεται στο 80%, με την εγγύηση της ΕΑΤ να καλύπτεται από 25.000 έως και 400.000 ευρώ. Μάλιστα, εφόσον οι επιχειρήσεις καλύψουν μια σειρά συγκεκριμένων κριτηρίων καινοτομίας και ESG (Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Γενική Επιχειρηματικότητα) ή έχουν τη δυνατότητα να λάβουν και επιχορήγηση έως και το 20% του κεφαλαίου του δανείου, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή του.

4 Ταμείο Εγγυοδοσίας ΕΑΤ-TMEΔΕ: Έως και το τέλος του έτους και συγκεκριμένα την 31η Δεκεμβρίου 2026 θα λειτουργεί και κατά συνέπεια θα χορηγεί δάνεια στους μηχανικούς με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής το Ταμείο Εγγυοδοσίας ΕΑΤ-TMEΔΕ. Το εν λόγω Ταμείο παρέχει εγγυώσεις για τη χορήγηση δα-

νείων κεφαλαίου κίνησης, προεξόφλησης ή μισθώσεων σε μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες του κλάδου των μηχανικών, ηλεκτρονικών και κατασκευαστών εργαλειωτών δημοσίων έργων. Το ύψος του δανείου μπορεί να ανέλθει έως και τις 400.000 ευρώ, με εγγύηση στο 80%. Έως το τέλος λειτουργίας του χρηματοδοτικού προγράμματος, το συνολικό ύψος των δανείων εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα 95 εκατ. ευρώ.

5 Ταμείο Μικροπιστώσεων: Το Ταμείο Μικροπιστώσεων, συνολικού προϋπολογισμού 83 εκατ. ευρώ, παρέχει δάνεια ύψους από 3.000 έως 25.000 ευρώ, χωρίς εμπράγματες εδωσολήψεις. Το Ταμείο περιλαμβάνει δύο υποπρογράμματα, τη «Γενική Επιχειρηματικότητα» και τη «Γυναίκα Επιχειρηματία». Για κάθε δάνειο καταβάλλει άτοκα το 60% του κεφαλαίου (για τη «Γενική Επιχειρηματικότητα») ή το 75% (για τη «Γυναίκα Επιχειρηματία»), ενώ το υπόλοιπο 40% ή 25% αντίστοιχα χορηγείται μέσω της Εθνικής Τράπεζας. Μικροχρηματοδοτήσεις, με επιτόκιο που δεν θα υπερβαίνει εκείνο που θα εφαρμόζε ο αντίστοιχος χρηματοδότης. Επιπλέον, ο τελικός αποδέκτης θα καθοδηγείται για την επίτευξη του επιχειρηματικού σχεδίου του μέσω εστιασμένων προγραμμάτων, το κόστος των οποίων θα επιχορηγηθεί από το Ταμείο. Προς αυτόν τον σκοπό θα πραγματοποιούνται συμβουλευτικές

συνεδρίες (mentoring) έως του ποσού των 900 ευρώ ανά ΑΦΜ.

6 Ταμείο Μικροδανείων Ανάκαμψης από Φυσικές Καταστροφές για τη Θεσσαλία: Το Ταμείο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Ταμείου Επιχειρηματικότητας III, για να παρέχει δάνεια κεφαλαίου κίνησης σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις αλλά και επαγγελματίες της Περιφέρειας Θεσσαλίας, προσφέροντας δυνατότητα συνδυασμού και με επενδυτικές δαπάνες, καθώς και ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 12 εκατ. ευρώ. Το ύψος των δανείων κυμαίνεται από 3.000 έως 25.000 ευρώ. Το Ταμείο καταβάλλει για κάθε δάνειο το 75% του κεφαλαίου άτοκα, ενώ το υπόλοιπο 25% χορηγείται μέσω του χρηματοοικονομικού οργανισμού (τράπεζα ή ίδρυμα μικροχρηματοδότησης), με τη χρέωση των σχετικών επιτοκίων, σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική του.

7 Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας: Το Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, το οποίο είναι έτοιμο προς ενεργοποίηση, εκτιμάται ότι θα διαθέσει συνολικά 365 εκατ. ευρώ, μέσω των τριών παρκάιν

■ **Στόχος της κυβέρνησης είναι να μην υπάρξει καμία χρονική περίοδος με χρηματοδοτικό κενό μετά το Ταμείο Ανάκαμψης.**

προγραμμάτων:

α) Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροδιατροφικού Τομέα: Το εν λόγω Ταμείο, με προϋπολογισμό 250 εκατ. ευρώ, αφορά ελκυστικές αγροδιατροφικές επιχειρήσεις (πρωτογενείς τομείς και μεταποίηση των πρωτογενών τομέων). Επιλέξιμες είναι όλες οι επιχειρήσεις, δηλαδή από φυσικές ή νομικές με μέγεθος. Τα κύρια χαρακτηριστικά του είναι τα εξής:

- Ύψος δανείου: 25.000 έως 3.500.000 ευρώ για επενδύσεις, με διάρκεια από 2 έως 15 έτη.
- Ύψος δανείου: 25.000 έως 500.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης, με διάρκεια 2 έως 5 έτη.
- Επιδότηση επιτοκίου έως 4% για έως τέσσερα έτη.
- Συμβουλευτική υποστήριξη ύψους 800 ευρώ.

● Ανακυκλωμένη πίστωση με μέγιστη διάρκεια τρία έτη.

β) Ταμείο Εγγυοδοσίας Γεωργιών Νεαρής Ηλικίας: Το εν λόγω Ταμείο αφορά άτομα έως 40 ετών και θα διατεθούν συνολικά 20 εκατ. ευρώ. Το ύψος του δανείου μπορεί να κυμαίνεται από 10.000 έως 50.000 ευρώ, εκ των οποίων το 80% ή έως 40.000 ευρώ δεν επιστρέφεται (μη επιστρεπτέα στήριξη με μορφή επισφάλισης). Επιπρόσθετα, παρέχεται συμβουλευτική καθοδήγηση, αξίας 800 εκατ. ευρώ.

γ) Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας II: Το Ταμείο έχει προϋπολογισμό 95 εκατ. ευρώ και τα κύρια χαρακτηριστικά των δανείων έχουν ως εξής:

- Ύψος δανείου: 10.000 έως 50.000 ευρώ για επενδύσεις ή και κεφάλαιο κίνησης.
- Διάρκεια δανείου: 1 έως 8 έτη.
- Το 50% του δανείου είναι άτοκα, ενώ για το υπόλοιπο 50% παρέχεται πλήρης επιδότηση επιτοκίου για δύο χρόνια.
- Επιπρόσθετα, παρέχεται συμβουλευτική υποστήριξη, αξίας 800 ευρώ.

Το χαρτοφυλάκιο της ΕΑΤ

Τα υπό διαχείριση κεφάλαια της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΑΤΕ) ανέρχονται σε 2,2 δισ. ευρώ και περιλαμβάνονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο η ΕΑΤΕ αξιοποιεί στην πλατφόρμα ιδίων κεφαλαίων. Το υφάρχον χαρτοφυλάκιο ως αριθμεί 42 επενδυτικά σχέδια με venture capital και private equity, ενώ τα συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια των επιχειρήσεων αυτών ξεπερνούν τα 2,9 δισ. ευρώ.

Το EquiFund II

Το Ταμείο Συμμετοχών EquiFund II θα διαθέσει έως και 450 εκατ. ευρώ για υιοθέτηση ιδίων κεφαλαίων επιχειρήσεων, μέσω εξειδικευμένων ενδεδειγμένων χρηματοδοτικών οργανισμών (funds). Ειδικότερα, το EquiFund II, το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (EFIE), στοχεύει στην υποστήριξη καινοτόμων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε δύο πολλά υποσχόμενους τομείς της οικονομίας: α) στις Βιομηχανίες και την Υγεία και β) στη Βιωσιμότητα και τον Κοινωνικό Αντικείμενο. Οι επιχειρήσεις αυτές θα οπηρεθούν, προκειμένου να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια και να γίνουν πιο ανταγωνιστικές, αξιοποιώντας πλήρως το αναπτυξιακό δυναμικό τους. (Συνέντευξη)

83
εκατ. €
ο πρόπο-
λογισμός
του Ταμείου
Μικρο-
πιστώσεων.

6 έως 8 δισ. το επενδυτικό κενό για την επόμενη περίοδο

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ανάγκες 50 δισ. ευρώ για νέα μεγάλα έργα

Τι συζητήθηκε στο 9ο Συνέδριο Υποδομών και Μεταφορών - ITC 2026, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Στα 40 έως 50 δισ. ευρώ υπολογίζονται οι ανάγκες για νέα μεγάλα έργα υποδομής, ενώ το ετήσιο επενδυτικό κενό παραμένει στα 6 έως 8 δισ. ευρώ για την επόμενη περίοδο.

Της Τέτης Ηγουμενίδη
thgoumenidi@navteporiki.gr

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ του Ταμείου Ανάκαμψης, η εξασφάλιση πόρων για τα εγόμενα έργα και η συνύριση των υφιστάμενων υποδομών κυριάρχησαν στις συζητήσεις του 9ου Συνεδρίου Υποδομών και Μεταφορών - ITC 2026, που πραγματοποιήθηκε χθες, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Την εκδήλωση για τις συνολικές ανάγκες των 40 έως 50 δισ. ευρώ διατύπωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Τέρνα (δμήτριος ΓΕΚ Τέρνα), Χρήστος Παναγιωτόπουλος. Όπως ανέφερε, οι ελληνικές και αμερικανικές εταιρείες έχουν υπερδιπλασιάσει τις δυνατότητές τους, ενώ την περίοδο 2026-2030 βρίσκονται υπό εκτέλεση έργα περίπου 10 δισ. ευρώ.

Παράλληλα, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης διαθέτει 23 δισ. ευρώ, χωρίς ωστόσο, σύμφωνα με τον ίδιο, να καλύπτεται το σύνολο των αναγκών. Το ετήσιο επενδυτικό κενό τοποθετείται σε 6 έως 8 δισ. ευρώ, ενώ οι ιδιωτικές επενδύσεις παραμένουν περίπου 4% έως 4,5% χαμηλότερα σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις άμεσες προτεραιότητες ο κ. Παναγιωτόπουλος ανέφερε τα έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων,

Στιγμιότυπο από το 9ο Συνέδριο Υποδομών και Μεταφορών - ITC 2026, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

με εμφαση στα αναπτυξιακά, τα αρδευτικά και, κυρίως, στις υποδομές αποθήκευσης νερού.

Σήμερα, εκτελούνται περισσότερα από 50 μεγάλα υδραυλικά έργα, συνολικού προϋπολογισμού 1,2 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τον ειδικό γραμματέα Υδραυλικών Έργων και Κτιρίων, Χαράλαμπο Μητσάλη. Άλλα 130 έργα, ύψους 2,8 δισ. ευρώ, βρίσκονται στην τελική φάση αξιολόγησης από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το ΤΕΕ

Ο πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, Γιώργος

Στασινόδης, έδωσε ιδιαίτερο βάρος στη συντήρηση, επιστημονίζοντας ότι μπορεί να μην «κόβει καρδέλες», είναι όμως κρίσιμοι. Για τις καθυστερήσεις των δημοσίων έργων υποστήριξε ότι μπορούν να περιοριστούν, εφόσον αντιμετωπιστούν εγκαίρως ζητήματα, όπως οι απαλλοτριώσεις και οι μελέτες. «Τα έργα που θέλω, οι οδοί, οι κτιριακοί συγκοινωνίες, οι υδραυλικοί, είπα, ζιζανιάς παράλληλα κίνηση για την ταχύτερη παράδοση και ποιότητα, όταν δεν τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα.

Στον σιδηρόδρομο, το συνολικό ύψος των έργων που οχεδιάζονται, δημοπρατούνται ή

εκκλούνται έμμεσα, τα 3,5 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Δ.Σ. των Σιδηροδρόμων Ελλάδας, Γιώργη Ιωάννου. Περισσότερα από 30 έργα άνω των 780 εκατ. ευρώ βρίσκονται σε εξέλιξη, άλλα δέκα, περίπου 1,7 δισ. ευρώ, σε φάση δημοπρατήσεως, ενώ 1,1 δισ. ευρώ αφορά το μακροπρόθεσμο πρόγραμμα νέων παρεμβάσεων και συνυψίσουν.

Από την πλευρά των εταιρειών, ο αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Metka (δμήτριος Μετση), Ντίνος Μπερρουμπά, σημείωσε ότι ο κατασκευαστής δεν περιορίζεται πλέον στην εκτέλεση, αλλά γίνεται και επενδυτής,

«Πεπερασμένοι οι πόροι»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ Υποδομών και Μεταφορών, Νίκος Ταχιάος, σημείωσε ότι «το Ταμείο Ανάκαμψης μας τελειώσει και δεν μπορούμε να προσβλέπουμε σε αυτό». Τόνισε ότι οι εθνικοί πόροι είναι πεπερασμένοι. Το χαρτοφυλάκιο έργων του υπουργείου Υποδομών έδωσε ο γ.γ. Υποδομών, Δημήτρης Αναγνωπούλος: 3,2 δισ. ευρώ αντιστοιχούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και 1,8 δισ. σε έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους. Τα έργα ΣΔΙΤ ξεπερνούν τα 2,8 δισ., ενώ περίπου 2,5 δισ. είναι ο προϋπολογισμός των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης.

συνυψίσουν και λειτουργός.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Ακτορ Κατασκευές και της Ακτορ Συμμετοχές, Αναστάσιος Αρανίτης, ζήτησε να ξεκινήσει άμεσα ο σχεδιασμός των επόμενων μεγάλων έργων, θέτοντας μεταξύ των επιλογών την επέκταση υφιστάμενων παραχωρήσεων, με παραδείγματα των Μορέα και του ΙΟΑΚ.

Ο ενεργός σύμβουλος του Ομίλου Άβαξ, Αντώνης Μιτζάλης, έθεσε επί τάπητος την ανάγκη μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, καλύτερης ιεράρχησης των επενδύσεων και κεντρικής παρακολούθησης ως μορφής των έργων.

(Ρομπέρτος)

**2,5
δισ.**

ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης.

ΥΠΟ ΠΙΕΣΗ ΟΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ

ΣΕ Ο,ΤΙ ΑΦΟΡΑ στα άτομα πάνω από τα 65 χρόνια, η πλειοψηφία των οποίων έχουν ολοκληρώσει τον εργασιακό του βίο και πλέον διαβιώνει με μια σύνταξη, τα πράγματα θα είναι το ίδιο δύσκολα. Στις ηλικιακές αυτές ομάδες γίνονται κάθε μήνα δαπάνες στο 70-80% του μέσου μηνιαίου ορίου δαπανών της χώρας. Νέες ανατιμήσεις ειδικά στον ευαίσθητο τομέα των τροφίμων θα τους υποχρεώσει να μειώσουν περαιτέρω τις ποσότητες αγαθών που αγοράζουν, αφού το επίδομα των 400 ευρώ που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός, από τη ΔΕΘ, θα έρθει στο τέλος του χρόνου.

ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

ΤΕΛΟΣ, τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. δείχνουν ότι και το επίδομα θέρμανσης το οποίο αναμένεται ενισχυμένο θα πρέπει να είναι προσεκτικά σκευμένο και να δίνει προτεραιότητα στο 36,6% του συνόλου που θερμαίνεται με καλοριφέρ πετρελαίου, το 18,6% με φυσικό αέριο και το 21% των καταναλωτών οι οποίοι θερμαίνονται με ηλεκτρικές συσκευές.

Νέες ανατιμήσεις στα τρόφιμα θα αναγκάσουν τους συνταξιούχους να μειώσουν περαιτέρω τις ποσότητες αγαθών που αγοράζουν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Στο έλεος της ακρίβειας τα ευάλωτα νοικοκυριά

Τρόφιμα, στέγαση και μεταφορές απορροφούν το 60,7% των μηνιαίων δαπανών των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων

Μπορεί να ακουστεί υπερβολικό, αλλά για οικογένειες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα και παιδιά και τους υπερήλικες η ακρίβεια δεν απειλεί την ευημερία τους αλλά και την ίδια τους την ύπαρξη, αφού τρόφιμα, στέγαση και μεταφορές απορροφούν συνολικά το 60,7% των εισοδημάτων τους.

Με βάση τα στοιχεία που έδωσε πρόσφατα σε δημοσιότητα η ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τις δαπάνες των νοικοκυριών το 2025, τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, τα οποία θα αρχίσουν να ανακοινώνονται από σήμερα, θα πρέπει να έχουν ως πρώτο στόχο την ανάσχεση -για όσο το

δυνατό μεγαλύτερο διάστημα- της... μετάδοσης των αυξήσεων από τα καύσιμα στα τρόφιμα και τις υπηρεσίες.

Επιπλέον, για το 20% του φτωχότερου τμήματος του πληθυσμού, οι δαπάνες για τρόφιμα, στέγαση και μεταφορές, απορροφούν το 60,7% των μηνιαίων δαπανών. Το ίδιο πακέτο των δαπανών για το πλουσιότερο 20% των πολιτών, καλύπτουν στο 41,2% των εισοδημάτων τους. Ειδικότερα, μόνο για τα είδη διατροφής, τα φτωχά νοικοκυριά δαπανούν 31,9% των χρημάτων τους, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού φτάνει στο 13,2% του εισοδήματός τους. Για στέγαση, τα φτωχά νοικοκυριά διαθέτουν το 22,3% και για μεταφορές το 6,5% των δαπανών τους. Αντίστοιχα, οι πλουσιότεροι διαθέτουν το 11,8% για στέγαση και το 16,2% για μεταφορές τους.

Τα νοικοκυριά που διαμένουν σε ενοικιασμένη κατοικία, δαπανούν, περίπου το ¼ του εισοδήματός, (ποσοστό 23,4%) του συνολικού μηνιαίου προϋπολογισμού τους, για στέγαση, εκ του οποίου το 17,3%, αφορά την καταβολή ενοικίου.

Επιδεινώση

Από αυτά τα στοιχεία προκύπτει ότι το νέο κύμα πληθωρισμού θα επιδεινώσει την κατάστασή τους δραστικά κάτι που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον σχεδιασμό των μέτρων ανακούφισης από τις

επιπτώσεις από τη νέα κρίση ακρίβειας. Οι πληροφορίες θέλουν στα μέτρα που θα ανακοινωθούν σήμερα να είναι η συνέχιση της επιδότησης του πετρελαίου κίνησης με 12 λεπτά το λίτρο από 10 λεπτά που ήταν μέχρι και το τέλος Σεπτεμβρίου χωρίς να υπολογίζεται και η μείωση τιμής από τα διυλιστήρια.

Ασφυξία...

Η υποομάδα η οποία πλήττεται περισσότερο από την ακρίβεια είναι οι οικογένειες με παιδιά οι οποίες μένουν σε μεγάλα αστικά κέντρα. Σε αυτά τα νοικοκυριά οι δαπάνες είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους ανελαστικές και είναι από 10% έως και 30% σε σχέση με τις οικογένειες με παιδιά οι οποίες μένουν στην περιφέρεια. Τούτο διότι οι δεύτερες καταλύουν μέρος των αναγκών τους ειδικά στα τρόφιμα από ιδιωτική παραγωγή.

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ. οι οικογένειες στις οποίες ο οικονομικός

υπεύθυνος είναι από 34 ετών μέχρι και τα 65 ετών -και ειδικά αν η οικογένεια κατοικεί σε αστικό κέντρο- υποχρεώνεται σε δαπάνες από 110% έως και 130% (ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών που υπάρχουν) του μέσου ορίου μηνιαίων δαπανών της χώρας, το οποίο για το 2025 έφτασε τα 1.820,20 ευρώ. Μια νέα αύξηση των καυσίμων η οποία θα μετέδιδε τις αυξήσεις σε τρόφιμα και υπηρεσίες θα μεγάλωνε την υφιστάμενη πίεση. ■

Περισσότερο πλήττονται οι οικογένειες με παιδιά στα μεγάλα αστικά κέντρα

Ανέβασε ταχύτητα η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα τον Ιούνιο

Σημαντική αύξηση καταγράφει κατά τη διάρκεια του 2026 η οικοδομική δραστηριότητα, τάση που επιβεβαιώθηκε και τον μήνα Ιούνιο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η ΕΛΣΤΑΤ, στο σύνολο της χώρας, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα ανήλθε σε 3.118 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 727.203 τ.μ. επιφάνειας και 3.279.998 κυβικά μέτρα όγκου, σημειώνοντας αύξηση κατά 21,5% στον αριθμό των αδειών, κατά 22,5% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 20,5% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2025.

Αντίστοιχα, οι εκδοθείσες άδειες της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας τον Ιούνιο του 2026 ανήλθαν σε 3.083, που αντιστοιχούν σε 698.412 τ.μ. επιφάνειας και 3.119.019 κυβικά μέτρα όγκου, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 21,8% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 25,2% στην επιφάνεια και κατά 22,7% στον όγκο, συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2025.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την Αττική, τον φετινό Ιούνιο εκδόθηκαν 644 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε αύξηση κατά 7,3% με βάση τον αριθμό, και 20,8% με βάση την επιφάνεια και αύξηση κατά 47,6% με βάση τον όγκο.

Η εξέλιξη αυτή μάλιστα έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς ο φετινός Ιούνιος είναι ο πρώτος ουσιαστικά συγκρίσιμος μήνα με το 2025. Υπενθυμίζεται ότι καθόλη τη διάρκεια των πρώτων πέντε μηνών του 2025, η οικοδομική δραστηριότητα είχε καταρρεύσει, λόγω του νομοθετικού «κενού» που είχε προκύψει μετά την απόφαση του ΣτΕ, με βάση την οποία καταργήθηκαν τα «μεινους» δόμησης του ΝΟΚ (Νέος Οικοδομικός Κανονισμός). Η απαιτούμενη ρύθμιση συμμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου με την απόφαση του ΣτΕ ψηφίστηκε προς το τέλος Μαΐου, με αποτέλεσμα ο Ιούνιος του 2025 να είναι ο πρώτος μήνας κατά τον οποίο η δραστηριότητα έκδοσης νέων οικοδομικών αδειών ξεκίνησε να αποκαθίσταται και να επιστρέφει σε φυσιολογικούς ρυθμούς, καταγράφοντας μάλιστα και αύξηση στην Αττική, κατά 11,7% με βάση τον αριθμό των αδειών, κατά 29,1% με βάση την επιφάνεια και κατά 33,9% με βάση τον όγκο.

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το σύνολο της χώρας, κατά την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών,

Κατά την περίοδο των τελευταίων 12 μηνών, δηλαδή από τον Ιούλιο 2025 έως τον Ιούνιο 2026, εκδόθηκαν 31.707 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 7.320.891 τ.μ. επιφάνειας και 34.935.416 κυβικά μέτρα όγκου.

**Στο σύνολο της χώρας
εκδόθηκαν 3.118
οικοδομικές άδειες,
εκ των οποίων
οι 644 στην Αττική.**

δηλαδή από τον Ιούλιο 2025 έως τον Ιούνιο 2026, το μέγεθος της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας, με βάση τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, ανήλθε σε 31.707 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 7.320.891 τ.μ. επιφάνειας και 34.935.416 κυβικά μέτρα όγκου. Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Ιουλίου 2024 - Ιουνίου 2025 παρατηρήθηκε αύξηση κατά 10,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 13,7% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 19,6% στον όγκο.

Κατά την ίδια χρονική περίοδο Ιουλίου 2025 - Ιουνίου 2026, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει στο σύνολο της χώρας αύξηση κατά 10,4% στον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 14,6% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 20% στον όγκο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο Ιουλίου 2024 - Ιουνίου 2025.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την Αττική, κατά τη διάρκεια του τελευταίου 12μήνου Ιουλίου 2025 - Ιουνίου 2026, εκδόθηκαν 7.003 άδειες (ιδιωτική δραστηριότητα), που αντιστοιχούν σε αύξηση κατά 9,1% με βάση τον αριθμό, κατά 15,6% με βάση την επιφάνεια και κατά 19,1% με βάση τον όγκο.

Προχωρεί ο διαγωνισμός για το κτήμα Τατοΐου

Στην επόμενη φάση περνάει ο διαγωνισμός για την αξιοποίηση του πρώην βασιλικού κτήματος στο Τατόι, καθώς τις επόμενες εβδομάδες οι πέντε ενδιαφερόμενοι που προκρίθηκαν θα λάβουν το σχέδιο της σύμβασης προκειμένου να υποβάλουν τυχόν παρατηρήσεις, ώστε στη συνέχεια να ακολουθήσει το στάδιο της υποβολής δεσμευτικών οικονομικών προσφορών. Στη διαδικασία συμμετέχουν η «Ακτωρ Παραχωρήσεις», η ΕΚΤΕΡ, η Dimand, η Reina Hellenic Properties και η Elia Corporation. Η συνολική υφιστάμενη δόμηση διαμορφώνεται σε περίπου 15.000 τ.μ., ενώ τα κτίρια που εντάσσονται στην αξιοποίηση αντιστοιχούν σε 6.400 τ.μ.

«Τσουρουφλάνε» τα ενοίκια στις φοιτητικές γειτονιές

• Της Ρομίνας Νικηφόρου

ΜΠΟΡΕΙ ΤΑ ΑΚΡΙΒΟΤΕΡΑ ενοίκια για τους φοιτητές που αναζητούν κατοικία για τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά να εντοπίζονται στις «παράδοσιακές» φοιτητικές γειτονιές της Αθήνας, ωστόσο οι περιοχές της περιφέρειας εμφανίζουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις τιμών σε σχέση με πέρσι.

Αθήνα - Θεσσαλονίκη

Στην Αττική, με εξαίρεση το κέντρο της Αθήνας που καταγράφει αύξηση 11,7% στις μέσες ζητούμενες τιμές συγκριτικά με το 2025, οι υπόλοιπες περιοχές κινούνται σε μονοψήφια ποσοστά αυξήσεων. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ούτε ότι οι τιμές σταμάτησαν να ανεβαίνουν, ούτε ότι τα ενοίκια είναι προσιτά για τους φοιτητές. Αντίθετα, το ράλι ανόδοι των προηγούμενων ετών έχει ήδη διαμορφώσει τις τιμές σε πολύ υψηλά επίπεδα. Έτσι, σύμφωνα με τα στοιχεία της πλατφόρμας Spilografias, ακόμη και στις πιο οικονομικές περιοχές της Αττικής το μέσο ζητούμενο ενοίκιο για ένα διαμέρισμα 50 τ.μ. διαμορφώνεται πάνω από 550 ευρώ τον μήνα. Ενδεικτικά στη Νίκαια φτάνει τα 11 ευρώ/τ.μ. και στην περιοχή της Α. Πατησίων και Αχαρνών τα 11,5 ευρώ/τ.μ. Στην Κυψέλη, η οποία κατέγραψε αύξηση 8,6% σε σχέση με πέρσι, η μέση τιμή διαμορφώθηκε στα 12,2 ευρώ/τ.μ. όπως και σε 1 κύξη - Πεδίο του Αρεως.

Στη Θεσσαλονίκη οι υψηλότερες τιμές καταγράφονται στο κέντρο της πόλης με 12,9 ευρώ/τ.μ. και ακολουθούν οι 40 Εκκλησιές - Ευαγγελίστρια με 12 ευρώ/τ.μ. και η Τριανδρία - Δόξα - Κρυονέρι με 11,7 ευρώ/τ.μ.

Άλλα στην περιφέρεια

Εκτός Αθήνας και Θεσσαλονίκης οι μεγαλύτερες αυξήσεις τιμών δεν περιορίζονται στα νησιά, όπου ο αυξημένος τουρισμός ενισχύει τη ζήτηση για μικρά διαμερίσματα. Άνοδο σε διψήφιο ποσοστό καταγράφουν και ηπειρωτικές περιοχές της περιφέρειας που δεν βρίσκονται μεταξύ των δημοφιλέστερων τουριστικών προορισμών. Στο Αγρίνιο οι μέσες ζητούμενες τιμές αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 20,4%, στη

**Στο Αγρίνιο, οι μέσες
ζητούμενες τιμές
αυξήθηκαν σε ετήσια
βάση κατά 20,4%**

Φλώρινα κατά 11,9%, στα Τρίκαλα κατά 11,6% και στην Κοζάνη κατά 11,1%. Το μέσο ζητούμενο ενοίκιο πάντως σε όλες τις παραπάνω περιοχές διαμορφώνεται κάτω από 10 ευρώ ανά τ.μ. Η Κοζάνη για παράδειγμα, με μέσο ενοίκιο στα 7,3 ευρώ/τ.μ., παρά τη διψήφια αύξηση παραμένει μία από τις οικονομικότερες φοιτητοπόλεις της χώρας.

Από την άλλη πλευρά οι υψηλότερες μέσες ζητούμενες τιμές εκτός των δύο μεγάλων αστικών κέντρων παρατηρούνται σε νησιά με έντονη τουριστική κίνηση. Το μέσο ζητούμενο ενοίκιο στα Χανιά φτάνει τα 13,3 ευρώ/τ.μ., στο Ρέθυμνο τα 13 ευρώ/τ.μ. και στην Κέρκυρα τα 12,5 ευρώ/τ.μ. Στα 12,2 ευρώ/τ.μ. διαμορφώνεται η μέση ζητούμενη τιμή σε Ηράκλειο Κρήτης και Ρόδο. Στο Ηράκλειο οι τιμές αυξήθηκαν κατά 11,1% σε σχέση με πέρσι, αντίθετα στη Ρόδο μειώθηκαν κατά 6,9%.

Στο κέντρο της Αθήνας καταγράφεται αύξηση 11,7% στις μέσες ζητούμενες τιμές συγκριτικά με το 2025